

Klement Jug: Stena in smrt

Diskurzivna analiza

V delu *Stena in smrt* so nabrani spisi z rdečo nitjo planinstva, ki jih je med turami pisal Klement Jug. V njih se prepletata in tvorita izviren narativ športni oz. alpinistični in filozofski diskurz. Jug skozi planinstvo, ki ga v besedilih opisuje, izkazuje svoja filozofska načela in prepričanja. Ves čas poudarja stremljenje po prvenstvu in željo do zmag nad čim večjimi ovirami ter nevarnostmi kot jedro alpinizma. Hvali ga tudi, ker »vzgaja in krepi značaj«. Ta načela se izražajo v spisu *Trije krti v snegu*, kjer Jug opisuje, kako so se med vzpenjanjem na Grintovec skupaj z Zorkom Jelinčičem in Francetom Vebrom znašli v globokem snegu, kar jim je pobralo veliko moči in časa. Kljub temu so se počitku odrekli, saj so za vodilo imeli geslo »Disciplina! Lastna povelja moraš ubogati!«. Čeprav bi si to lahko kdo razlagal kot brezglavo trmo, tak pogled Jug interpretira kot brezpredmeten, saj ima njegov pristop v vsakem primeru učinek, ki si ga želi – vztrajnost. Željo nad premagovanjem čim večjih nevarnosti poudari reakcija ob uspešnem vzponu na vrh naslednji dan: trojica je jezna, ker jim vrh ni predstavljal nobenega izziva. Jug zapiše misel »[B]ogme, ali je sploh kaka tura, če prideš brez nevarnosti in naporov na vrh? Zamalo se nam je zdelo«.

V naslednjem spisu Jug razmišlja, kako je lahko z vrtilinami, ki jih alpinizem goji, človek kos vsem preprekam – »od daleč plaši vsaka stena«. Ko po koncu ture med potjo domov zaide, premočen zapravi dve uri hoje in s krči v nogah prispe v Bovec, se ob priložnosti, da bi do Kobarida odšel s poštnim avtom, iz principa odloči za še hitrejšo hojo. »»Odpočij si in pokosi!« me je mamila skušnjava. »Naprej!« sem ji odgovoril.« Do cilja tako prispe štiri ure hitreje, kot je sprva računal. Naslednji dan premišljuje: »Saj človeka ni tako hitro – konec ... Kaj vse človek zmore, se izkaže takrat, ko mora, bodisi da izvira ta »moraš!« iz trme bodisi iz potrebe ali pa (kjer manjka prvo in drugo) iz povelja.«

Jugova ničejanska sintagma »Živi nevarno!« ga je neprestano potiskala v iskanje neznanega in premagovanje izzivov. V spisu ob pogledu iz vrha na sosednjo (še) nepreplezano steno zabeleži celo žalost: »Težko mi je bilo; kajti en sam poraz pokvari vtis vse ture. Zmagaj stokrat, a takoj, ko se umakneš le enkrat, nisi več zmagovalec, marveč se samemu sebi zdiš premaganec.« Dosežek za Juga nikoli ni prinašal zadoščenja, daljšega od nekaj trenutkov, saj se je v sebi vedno zavedal, da ostajajo prihodnje preizkušnje, in se gnil dalje. To je bil zanj bivanjski smisel, ki mu je pri petindvajsetih letih tudi podlegel – ob premagovanju nevarnosti novega izziva pri plezanju prvenstvene smeri v Severni triglavski steni.